

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי כ"ט טבת תשפ"א | דף היומי בבלי: פסחים נג | דף הכולל: שבת קנ.
דף היומי בהלכה: מסעיף ג' עד סעיף ו'.
מוסר: אהבת חסד - ועיקר מצוה של שמחת חתן' עד פרק ז'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: 'כל המעלים עיניו' עד שער הזכירה 'השישית שיזכור אם יש בו'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

מקור בטחוני בכיר בגילוי מרעיש: מטח טילים קטלני נמנע בזכות שבת קודש | מדוע לא הרשה מרן הגר"ח קנייבסקי לילדיו לומר את השעה שבע | מי היה המתחסן הראשון בהיסטוריה? | 2061

יהלומים מגדולי ישראל

**"אבא לא הרשה לנו לומר את השעה שבע,
כי זה שם של אמא. עד היום זה מושרש
לנו, אנחנו לא אומרים את השעה הזו"**

הרה"ג רבי גדליה הוניסברג שליט"א בפרק שני של גילויים מפעיימים על ההקפדה העצומה של מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א במצוות כיבוד אב ואם | מתוך מאמר במגזין 'במה'

דבר מאוד מעניין: חמיו של מרן שליט"א, מרן הגר"ש אלישיב זצוק"ל, היה קורא לבתו הרבנית ע"ה 'שבע', קיצור לשמה 'בת שבע', וכך גם מרן שליט"א היה קורא לרבנית. מספר רבי יצחק שאול: "אבא לא הרשה לנו לומר את השעה שבע, כי זה שם של אמא. עד היום זה מושרש לנו, אנחנו לא אומרים את השעה הזו. אבא החדיר לנו את המושג הזה".

זו כבר מידת חסידות נפלאה שמראה לנו עד כמה יש להיזהר בכיבוד אב ואם. עד היום, כל מי שקרוי על שם מרן הסטייפלער זיע"א, יעקב ישראל, רבינו שליט"א אינו קורא לו בשמו, אלא מוצא כינוי לקרוא לו.

בשבוע שעבר עסקנו בעיקר במידת כיבוד ההורים של רבן של ישראל שליט"א אצל הוריו, רבן של ישראל מרן הסטייפלער זיע"א ואמו הרבנית הצדקת ע"ה. השבוע נראה את הדברים כלפי אשת חבר הרבנית הצדקנית מרת בת שבע ע"ה, כפי שהדברים התנהלו בתוך הבית.

מספר בנו, הגאון רבי יצחק שאול שליט"א: "אבא מעולם לא דרש על עצמו שנכבד אותו ולא העיר לנו על כך. על הכבוד שלו תמיד היה מוחל, אבל בכל מה שנגע לאמא דרש מאוד לכבד אותה.

"אף פעם אבא לא הרשה לנו לאכול לפני שאמא החלה לאכול ושמר לראות שלא מקדימים את האמא באוכל. כלפי עצמו לא הקפיד כלל ולא אמר מילה אם היו מקדימים לפניו וכך בכל דבר, אבל כלפי אמא היה דואג מאוד שנכבד אותה".

עוד בעניין שמות. לרבינו שליט"א יש שלוש שמות, כידוע: שמריהו יוסף חיים. שמריהו יוסף - על שם סבו מצד אמו (חמיו של מרן הסטייפלער וחמיו של מרן החזון איש), וחיים - על שם

הסבא מצד האבא (אביו של מרן הסטייפלער).

אחותו של מרן שליט"א, הרבנית הצדקנית מרת יוספה ברום תחי', סיפרה לנכדיה, כי שמעה מאביה או אמה, שכאשר הסטייפלער הלך לברית לבנו, סיכם עם אשתו הרבנית שיקראו לתינוק שמריהו יוסף על שם אביה. בדרך חשב לפתע: 'מי יודע אם אזכה לעוד בנים', והוסיף גם את השם חיים, על שם אביו. למעשה, לאביו של הסטייפלער קראו חיים פרץ, אך לא רצה לקרוא לו ארבעה שמות, לכן קרא שני שמות על שם השווער ואחד על שם אביו.

כשחזר מהברית שכח לעדכן את הרבנית שהוסיף את השם חיים, רק לאחר מספר ימים סיפר על כך. הרבנית הגיבה בכזו שמחה ואמרה בהתלהבות: "איך אני שמחה! כל הזמן הייתה לי חלישות הדעת איך אני אקרא לו שמריהו יוסף, והרי זה שמות של אבא שלי. כל הזמן לא הייתי רגועה והיה קשה לי עם זה. אני כל כך שמחה שעשית את זה, הורדת לי אבן מהלב" ומאותו היום החלה לקרוא לבנה חיים, וכך זה נשאר...

אני מתפעל מזה מאוד, משום שזה היפך הדור שלנו. היום נעלבים אם לא קוראים על שם ההורים וכאן זה בדיוק הפוך, היא כל כך שמחה שיש לו עוד שם, כדי שלא תיזקק לקרא לבנה בשם של אבא שלה והיא לא הייתה מסוגלת להוציא מהפה את השמות של אביה.

אמר לי רבינו שליט"א מספר פעמים: "במצוות כיבוד אב ואם אפשר לראות גם היום בזמננו: כמו שהבן מתנהג עם האבא כך הבנים שלו יתנהגו אתו".

עוד דבר נפלא: נערי בר מצווה המגיעים היום לשאול את רבינו שליט"א במה להתחזק, אומר רבינו, "תלמד את הש"ס", "תסיים את הש"ס". כל השנים כששאלו את רבינו שליט"א במה להתחזק, אמר: "לקבל כיבוד אב ואם".

שאלתי את רבינו שליט"א מדוע דווקא את המצווה הזו הוא אומר לנערים לקבל על עצמם? אמר לי רבינו שליט"א שכתוב בירושלמי בדף כ"ב ע"ב במשנה, כל העושה מצווה אחת מטיבין לו, אומר הירושלמי, אמר רבי יוסי, מה זו מצווה אחת, כגון כיבוד אב ואם. זו המצווה אחת שהמשנה מתכוונת.

מרן שליט"א כתב בגיליון, מה המיוחד במצווה זו? שאת המצווה הזו אפשר לקיים כל הזמן, מה שאין כן שאר מצוות שהן באות מזמן לזמן. כך כתב בשם אביו מרן הסטייפלער זצוק"ל.

אחד שאל את רבינו שליט"א במכתב: אדם שיש בפניו אפשרות לכבד אביו וכהן, את מי יש להקדים? רבינו שליט"א כתב לו שיקדים את אביו. חזר אותו יהודי ושאל, מדוע, והרי גם אביו חייב בכבוד הכהן?

ענה לו רבינו שליט"א בזה הלשון: "כיבוד אביו זה פיקוח נפש, דכתיב למען יאריכון ימיך, ואין מקרא יוצא מכדי פשוטו". המבט של רבינו שליט"א על מצוות כיבוד אב ואם הוא מבחיל. זה פיקוח נפש עבור הבן המכבד, משום שיש בזה הבטחה לאריכות ימים.

(מגזין במה bama.org.il)

הסיפור היומי

המקור הבטחוני שהיה מעורה במה שהתרחש, שיבח גם הוא את החיילים על התושיה שגילו, אבל הוסיף 'פרט קטן'. מדבריו יצא כי הצל"ש העיקרי מגיע ל... שבת קדשנו

כך הגנה שמירת השבת על עיר גדולה בדרום הארץ ממוטח טילים קטלני

הקטלניים. הבעיה היתה, שלפי ההוראות צריכים החיילים לקבל על ההפעלה אישור מקצין בכיר, שלא היה בשטח. הם ניסו להשיג אותו, ולא הצליחו, ובתוך חלקיקי שניות הבינו שאם לא יפעילו לבדם את מערכת ה'כיפה', עלולים הטיילים העזתיים לנחות כבר במרכז העיר.

החיילים החליטו על דעת עצמם, וכאמור - כנגד ההוראות - להפעיל את הטיל המנטרל, ובס"ד הצליחו להפיל את הטיילים שכבר היו מעליהם. האסון הגדול נמנע, בחסדי שמים מרובים. בטקס בו חולקו להם תארי-הצל"ש אמרו בכירי הצבא

לפני מספר שבועות התקיים טקס הענקת תארי-צל"ש לכמה חיילים שנקטו ביוזמה שהצילה, בס"ד, עיר שלימה מנפילת טילים שיצאו מעזה. המדובר היה בחיילים שהיו מופקדים על סוללת 'כיפת ברזל', אי-שם בדרום הארץ, ולפתע הבחינו במכ"ם בכמה טילים המשוגרים מעזה ויוצאים לכיוון אחת הערים הגדולות בדרום. על פי נתוני המכ"ם היו עלולים הטיילים הללו לנחות ממש במרכז העיר, ולגרור רח"ל לאסון גדול עד מאוד.

לרשות החיילים בסוללה עמדו בסך כמה הכל עשרות שניות כדי להפעיל את הטיל של 'כיפת ברזל' האמור לנטרל את הטיילים

וכיון שלא היה בכך פיקוח נפש החליט על דעת עצמו לדחות את הפירוק עד לאחר השבת. ברם, כיון שהסוללה המשיכה לעמוד על מקומה, החליט המפקד להשאירה גם במצב של כשירות לפעולה, והחיילים המשיכו לתפעל את המערכת.

ובדיוק בליל שבת מגלה המכ"ם את הטילים שיצאו לפתע מעזה... החיילים ומפקדם, ניסו לאתר את הקצין הבכיר כדי לקבל אישור-הפעלה, ולא מצאוהו. וכאמור, החליטו להפעיל את הסוללה על דעת עצמם. אם הסוללה היתה כבר מפורקת, בוודאי שאי אפשר היה להפעילה, וטילי-ההרס היו נוחתים במרכזה של העיר הדרומית הגדולה. בזכות שמירת השבת, ניצלו רבבות התושבים מאסון גדול.

(קול ברמה - בטאונה של רמת אלחנן)

שהציון-לשבח מוענק להם בגלל היוזמה שנקטו בה, למרות הפרת ההוראות שהיתה בכך. ברם, מקור שידע את אשר נעשה בשטח, הוסיף 'פרט קטן'. הוא לא שינה את העובדות על היוזמה של החיילים, וגם הוא שיבח אותם על מה שעשו, אבל לפי דבריו יוצא שהצל"ש העיקרי מגיע ל...שבת קדשנו, ובעצם כל נס-ההצלה של העיר הדרומית התרחש בגלל שמירת השבת.

המקור סיפר שהיתה במקום 'הפרה' נוספת של ההוראות. מפקד הסוללה קיבל ביום ששי הוראה מהממונים עליו לפרק את הסוללה ולהעבירה למקום אחר. נותני ההוראה היו בטוחים שהאזור ההוא בדרום הארץ, כבר בטוח ד"י, וממילא אין צורך להמשיך ולהפעיל את הסוללה המדוברת. המפקד ידע שמלאכת הפירוק לא תסתיים לפני כניסת השבת,

פרשת השבוע

כששמע ה'סטייפלער' את תגובת האשה, הפטיר:
"נו נו, זאת בחירה שלה. כל אחד מתמודד עם
משהו". האשה לא ירדה לעומק דבריו ושבה לביתה
מקווה לטוב. אלא שאז קרה ההיפך הגמור...

הבחירה הנכונה | הרה"ג ר' אשר קובלסקי שליט"א

המשפחות פרחו. אלא ששבועיים אחר כך, לפתע פתאום, נבהלה האשה לגלות כי משאית חונה מתחת לבניין, ופועלים עמלים מעבירים ארגזים מבית השכנים אל תוך המשאית...

אז התברר, כי המשפחה השכנה קיבלה הצעה מפתה במיוחד, לעבור לדירה גדולה בהרבה במחיר מוזל. אם לא די בכך, מתווך זריז מצא מישהו, 'זוג צעיר ונחמד' כלשונו, שרוצה לרכוש את הדירה שלהם במחיר מפולפל. היתה זו עסקה שאסור להחמיץ, וכך השכנים הטובים נעלמו מהאופק, ותחתם הגיע 'זוג צעיר ונחמד', עלום שם...

והזוג הזה, אולי היה צעיר, אבל ממש לא נחמד. בין בני הזוג שררו יחסים עכורים, קולות מריבה עלו מהבית בכל עת. היה ניכר כי שלושת ילדיהם חווים ילדות קשה תחת הורים מסוכסכים, והאווירה בבניין השתנתה ללא הכר. התברר כי מעבר הדירה היה נסיון לשקם את ה'שלוש' בית', אלא שהנסיון נכשל, המשפחה הזו נותרה מפולגת ומסוכסכת, קולות רמים של צעקות בקעו ממנה, וכל בר דעת מרחיק את ילדיו מלצפות במתחולל בתוכה...

שנתיים ימים של סבל מתמשך מהשכנים החדשים עברו על האשה, עד שנוכרה בדברי ה'סטייפלער', שנראו בעיניה סתומים וחתומים, ובדיעבד התברר כי היה בהם קורטוב של רוח הקודש. הנה כי כן, היו לה שכנים טובים - אבל זה היה פעם, אי אז. כיום - יש לה שכנים זוועתיים של ממש, לא קל לחיות לצידם!

למרות שניסתה להדחיק את דברי ה'סטייפלער', הם הלמו בראשה כקורנס חד, והיא הבינה שאין מנוס, ויצאה שוב אל

היתה זו שעת ערב אביבית, במעונו של הגאון ה'סטייפלער' זצ"ל. אל הבית הגיעה אשה ומצוקתה בפיה, מבקשת את ברכת הרב. הואיל ונשים לא נכנסו לחדרו, נהוג היה שהן מציגות את דבריהן בפני בתו של ה'סטייפלער', אשר היתה רושמת את הדברים על פתק ומכניסה לאביה.

גם האשה הזו נהגה כך, וסיפרה בקצרה לבתו של ה'סטייפלער: "בס"ד התברכתי במשפחה גדולה, בלי עין הרע ילדים מלאי מרץ ומרובי תעלולים. אני חשה שכוחותי אוזלים, מתקשה להתמודד עם החבורה העליזה הזו, אני קורסת ממש. מבקשת מהרב ברכה לסבול קצת פחות מ'צעיר גידול בנים', שיהיה לי יותר קל..."

בתו של ה'סטייפלער' רשמה את הדברים, והגישה לאביה את הפתק. ה'סטייפלער' קרא את הכתוב, והפטיר על אתר: "נו, כל אחד צריך להתמודד עם משהו בעולם, ב"ה שזה רק זה. וכי היתה מעדיפה לסבול משכנים רעים למשל?"

האשה, שניצבה מעבר לדלת, שמעה את תשובת הרב, והשיבה מיד: "דווקא השכנים שלי מצויינים, אין בנמצא כמוהם. אני חיה איתם בידידות ובשלווה, הילדים שלנו חברים, הכל נפלא..." וה'סטייפלער', כששמע את תגובתה, הפטיר שוב: "נו נו, זאת בחירה שלה. כל אחד מתמודד עם משהו..."

האשה לא הבינה את דברי הרב לעומקם, ושבה לביתה, מקווה לטוב. אלא שאז קרה ההיפך הגמור: כפי שהעידה, אכן היו לה שכנים טובים, מצויינים ממש. המשפחות חיו בידידות מופלגת, הילדים היו חברי לב ונפש של ילדי השכנים, האהבה והחיבה בין

ה'סטייפלער' וביקש לקרוא בפניו מתוך מדרש רבה בפרשת מקץ, בו כתוב:

"אמר רבי אלכסנדר, אין לך אדם בלא יסורין, אשרי לאדם שיסוריו באים עליו מן התורה!", קרא והוסיף: "אין אדם שאין לו ייסורים. כל אחד עובר משהו. אם הייסורים עוסקים בשמירת תורה ומצוות, בגידול ילדים בדרך התורה - אשרי לו, בזה הוא יוצא ידי חובתו. אם אינו מקבל ייסורים כאלה באהבה - יש גם ייסורים אחרים, נעימים פחות..."

סיפור מופתי זה, המובא בספר 'האמנתי ואספרה', יש בו מסר לחיים: כן, בהחלט, העולם הזה הוא לא מקום קל. כל אחד עובר מצוקות ובעיות משלו, קשיים וייסורים שהם מנת חלקו. לעולם כדאי לקבל באהבה את הייסורים הניתנים במתנה מהבורא, כי אין לדעת מה אנו עלולים לקבל במקומם...

אחים יקרים, כל אחד מאיתנו מתמודד, לכל אחד קשיים משלו. הבה נזכור כי כל הקשיים וההתמודדויות שלנו הם מתנות מאבא שבשמים, חוויות שאמנם אינן נעימות - אבל נועדו לטובתנו. הבה נקבל את המצוקות שלנו באהבה, הבה נכיל אותן ונאמץ אותן אל ליבנו בשמחה, וכך נזכה שלא יבואו עלינו בעיות אחרות, נקבל כוחות ואנרגיות לעבור את מצוקות שלנו, וגם נזכה לצאת ולהיגאל מהן בישועה נפלאה ומרגשת!

(מתוך גיליון 'פניני פרשת השבוע')

בית ה'סטייפלער'. כשדמעות בעיניה, סיפרה לבתו את הסיפור על בואה הנה לפני שנתיים ומצוקת 'צער גידול בנים' בפיה, על תשובתו של ה'סטייפלער', על תגובתה המזלזלת קמעא, על תגובת ה'סטייפלער' במילים חדות - 'זו הבחירה שלה', ועל כל מה שקרה אחר כך - עד שחייה אינם חיים בשל השכנים החדשים... ה'סטייפלער' שמע והשיב מיד: "הרי היא הביאה את זה על עצמה, היא בחרה בכך!" והאשה, שעמדה מעבר לדלת, החלה מתייפחת: "נכון, ולכן אני מבקשת סליחה, ומבקשת ברכה שהרב יסיר את צרת השכנים מעליי! מוכנה אני לסבול כל 'צער גידול בנים' שבעולם, רק לא את השכנים הרעים הללו!" - ולנוכח דבריה הנחרצים וקבלת הצער באהבה, חיך ה'סטייפלער' ובירך שהבעיה תיפתר, ומצוקת השכנים הרעים תחלוף מהעולם...

לא עבר שבוע ימים, והלא יאומן קרה: המשפחה המסוכסכת כנראה הסתכסכה עוד יותר, וביום בהיר אחד הגיעה משאית, בלעה אל קרבה את תכולת הבית כולו, והמשפחה - הזוג וילדיהם, נעלמו. תחתיהם, הגיעה משפחה נחמדה באמת, זוג חייכן ונעים הליכות, ושוב האווירה בבניין השתנתה - הפעם לטובה ולברכה! חלפה שנה, ואותה אשה זכתה ונולד לה בן. הפעם הגיע בעלה אל ה'סטייפלער', להזמינו לשמש 'סנדק' בברית של הרך הנולד. כשהציג את עצמו, סיפר כי הוא בעלה של האשה שהיתה אצל הרב לפני כשלוש שנים וסיפר את הסיפור כולו בקצרה, ואז נענה

על דא ועל הא

"כל הקורונה הזאת בגלל היהודים" - הם טוענים. והם צודקים...

Yonatan Sindel/Flash90

אמונה במסדרונות הרפואיים | יקותיאל יהודה גנול

כשרים) הומצאו. ולא כדי שהגויים הרשעים יאריכו ימים". וכאן ציטט כ"ק מרן אדמו"ר מבאבוב מדרש מופלא ב'בראשית רבה', מדרש התואם כל-כך לכל מה שכתבנו, מדרש שבהחלט יכול לעורר אותנו בחיים, במיוחד כשנמצאים בתקופה בה יהודים רבים כל-כך נזקקים לסיוע רפואי.

כה לשון חכמי המדרש:

"רבי חמא בר חנינא אמר: לא היו ראויים אומות העולם שיהיה בהם דווים וסכופים (-אנשים מיוסרים). ולמה יש בהם דווים וסכופים? אלא שלא יהו מונים את ישראל ואומרים להם 'אומה של דווים וסכופים אתם'... ורבי שמואל בר נחמן אמר: לא היו אומות העולם ראויים שיהיה בהם מעלה חטטים (-אנשים הסובלים מצרעת), ולמה יש בהם מעלה חטטים? אלא שלא יהו מונים את ישראל ואומרים להם: אומה של מצורעים אתם".

כלומר: הלא הייסורים הם שליחי שמים לעורר אותנו ולמרק

באחד הימים האחרונים הבאנו סיפור עם מסר על כך, שכל חולי אומות העולם אינם חולים אלא בשביל שיהיה ליהודים רופאים מומחים ומקצועיים להתרפא אצלם בשעת חולי וכאב. הוספה מעניינת ומשלימה קיבלתי מידידי הרב יוסף שוורץ שליט"א, ממכון 'עץ חיים' דחסידי צאנז (אשר קיבל את הפניית הדברים מהרה"ג רבי נפתלי צבי מרמורשטיין שליט"א), שהפנה אותי אל גליון 'בצילא דמהימנותא', שם פורסמה לפני חודשים אחדים שיחת הקודש שהתקיימה בין כ"ק מרן אדמו"ר מצאנז שליט"א לבין כ"ק מרן אדמו"ר מבאבוב שליט"א, שנפגשו יחדיו לשיחת קודש של צדיקי הדור שצריכה לימוד.

בתוך הדברים, אמר כ"ק מרן אדמו"ר מבאבוב: "הרי מאמינים אנו שאת כל הרפואות המציא הקב"ה בעולם - רק עבור יהודים כשרים", ואף כ"ק מרן אדמו"ר מצאנז נענה ודרש זאת מהכתוב: "כל פעל ה' למענהו - כל הרפואות בשבילי ערליכע אידן (-יהודים

כששומעים דברי אמונה כאלה, אפשר לומר שיש צדק בטענה האנטישמית (הנטענת כמובן מטעמים אנטישמיים בלבד, יימחו הטוענים) ש"בגלל היהודים הקורונה באה לעולם". כי אכן, רק בגלל היהודים הגיע חולי הקורונה לעולם. רק בגלל היהודים שצריכים לסבול, כי כך רוצה אדון כל יצורים, מתו מיליוני גויים ונדבקו עשרות או מאות מיליונים. רק בשביל שהיהודים יקבלו צביטה שמיימית, ורק בשביל קומץ יהודים שצריכים להיפטר מהמגיפה - השקיעו מיליונים ומיליארדים לפיתוח חיסון.

(המבשר')

אותנו. וכל מה שאומות העולם "זכו" להיות מיוסרים, מסיבה פשוטה: כי אילו היו רק יהודים חולים בעולם, היו מתייגים אותם כאומה חולנית. ובשביל שלא יגידו שרק מוישה ויואלי וחצקל חולים, מלקה הקב"ה מיליוני גויים ומייסר אותם.

סיכם הרבי מבאבוב ואמר:

"כשנמצאים בבית-חולים (שלא נצטרך!) ורואים מאות ואלפי גויים מתייסרים ומעט חולים יהודים, עלינו להבין שכל אלפי-אלפי החולים מאומות העולם אינם חולים אלא בשביל ישראל, וממילא גם כל הרפואות וכל הכספים האדירים המושקעים במחקרי הרפואה - הכל הכל רק בשביל בני ישראל".

שלא שינו את שמם לשונם ולבושם

אליעזר' או ר' לייזר'...

טוב שם משמון טוב - לקט בענייני שמות, מהרה"ג רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א

במכתב, לפני כעשור, את מרן רשכבה"ג הגר"ח קניבסקי שליט"א, שאם כבר קוראים בשמות חיות, אם כן מדוע לא קוראים בשם סוס, שהרי הש"ך (יו"ד קצח) כתב: "ברוקח וכל בו איתא שאם פגע בה סוס... יהיו בניה עומדין נאה בדיבורם, שומעים ומבינים, לומדים תורה ואינם משכחין וממעטים בשינה, ולא עוד אלא שאימתן מוטלת על הבריות".

כל השאלות במכתב זה זכו למענה ממרן שליט"א. חוץ משאלה זו...

ומדוע באמת? מדוע לא קוראים לבנים בשמותיהם של יתר בעלי החיים?

מובא בספרים שהמנהג הוא לקרוא דווקא בשמות בעלי חיים שיש להם הקשר תורני, כמו בעלי החיים שהשבים נמשלו להם (גור אריה יהודה, נפתלי אילה שלוחה, בנימין זאב יטרוף), והשם צבי נוסד בדמיונו לאיילה, וכן השם דב התחבר בדרך כלל לשם יששכר, כנראה מפני שלא רצו לקרוא בשם 'יששכר חמור גרם', ובחרו, לא ברור מדוע, בשם דב, כתחליף לשם 'חמור'. (וראו בס' זכר דוד, מאמר א פ"ג ובס' ברית אבות ח, כג, ובס' ויקרא שמו בישראל פטו, ז).

לפני כמה שנים הסתלק הגאון רבי יוסף דוד הרבסט זצ"ל. תלמיד חכם אמיתי בכל רמ"ח ושס"ה. לכל שאלה ששאלת אותו, היתה לו תשובה מסודרת ומנומקת, גדושה במקורות מראשונים ואחרונים. רבי יוסף היה אדם מיוחד, אציל נפש ונעים שיחה, וכל כולו היה תורה בעיון ובהיקף בלתי מוסבר. הגרי"ד כיהן במשך שנים כר"מ בישיבת 'באר התלמוד' וראש הכולל בבית הכנסת

הרה"ג רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א

"ואלה שמות בני ישראל"

סיפר לי ידידי, ראש כולל הוראה באלעד הרה"ג רבי חגי רקובסקי שליט"א, סיפור מדהים: "דודי רבי אליעזר רקובסקי זצ"ל נזקק לניתוח מסובך בדרום אפריקה והוא נכנס למרן ה'קהילות יעקב' זי"ע שיתפלל עליו. "שמי אליעזר בן רבקה", אמר. הביט בו רבנו הסטייפלר ואמר לו: "אתפלל עליך בכללות, אך לא אזכיר את השם אליעזר, כיון שלא קוראים לך אליעזר..." הרב רקובסקי נדהם. "קוראים לי אליעזר", אמר, אך הסטייפלר התעקש שזה לא שמו.

הוא שב לביתו והביט בטר הכתובה שלו. נכתב שם אליעזר. הוא נכנס שוב לרבנו הסטייפלר ושוב, הסטייפלר זצוק"ל התעקש. "לא קוראים לך אליעזר".

"דודי היה בעצמו אדם מבוגר והוריו כבר נפטרו" - מספר רבי חגי רקובסקי - "לכן ניסו לחפש יהודי שהשתתף בברית שלו. נזכרו שסיפרו שהרב מנחם פרוש ז"ל השתתף בברית. דודי נסע אליו ושאלו כיצד קראו לו בברית. ר' מנחם פרוש פרץ בצחוק ואמר: "את הברית שלך אי אפשר לשכוח... אביך כיבד בברכות יהודי ירושלמי עליו ושובב, שבמקום לקרוא לך אליעזר, קרא לך 'רב לייזר'..."

לגבי שמות החיות, כמו אריה, זאב, דב, צבי, איילה ויונה, ועוד, כתב הגאון החיד"א בספרו 'שם הגדולים', שכך נהגו בקהילות ישראל באיטליה, כסגולה לחלאים רעים. לאור זאת שאלתי

נוסח ספרד' בעירנו אלעד.

הגרי"ד הרבסט אהב את כל חלקי התורה ושלט בה שלטון ללא מיצרים. אך אהבה מיוחדת הייתה לו לספרי החיד"א, באומרו תמיד שמי שמכיר היטב את ספרי החיד"א, מבחין שהחיד"א התייחס לכל שאלה תורתית שעולה ושתעלה.

רבי יוסף דוד הרבסט חלה במחלה קשה והוסיפו לו את השם 'חיים'. מכאן ואילך נקרא הוא בשם 'הרב חיים יוסף דוד', כשמו של החיד"א...

לפני חמש שנים נכנסתי למרן רשכבה"ג הגר"ח קניבסקי שליט"א ושאלתי: "אברך ששמו קלונימוס שואל שאין שום פסוק המתחיל ונגמר באותיות שמו. אם כן, איזה פסוק עליו לומר לאחר 'אלוקי נצור', כפי המנהג לומר פסוק המתחיל ומסתיים באותיות שם האדם?"

מרן שליט"א השיב מיניה וביה, בעל פה, כמובן: "שיגיד שני פסוקים. הראשון שמתחיל באות ק', 'קָרוֹב אֵתָהּ ה' וְכָל מְצוֹתֶיךָ אֲמַתּוֹ', והפסוק השני שמסתיים בס', 'פְּלֶס וּמֵאֲזַנִּי מִשְׁפָּט לְהַ מְעִשְׁהוּ כָּל אֲבְנֵי כִּיס..."

לפני ארבע שנים שאלתי את מרן שליט"א על אברך, שחותנו רוצה שיקראו לתינוק חיים, על שם אביו, אך אביו לא שמר תורה ומצוות. ההורים רוצים להוסיף שם נוסף לבנם בגלל זה, אבל השווער מבקש שיקראו רק לו חיים.

השיב לי מרן שליט"א: "שיקרא לו חיים ויכווין על רבי חיים בריסקער..."

תקופה קצרה לאחר מכן שאלתי את מרן שליט"א שהורים רוצים לקרוא לבתם יוכבד על שם דודתם, שהיו לה צרות וכל ילדיה נפטרו עליה בחייה. האם לחשוש? ואם כן, האם מועיל להוסיף שם?

השיב מרן רבינו: "שיכוונו על שם יוכבד, אמו של משה רבינו". לפני חמש שנים שאלתי את מרן שליט"א: "ליהודי נולד בן וסבא שלו מבקש שיקרא לתינוק על שם אחיו, שהיה ת"ח מופלג, אך נרצח בשואה בגיל 26. האם אפשר לקרוא על שם יהודי שהגרמנים ימש"ו רצחו בשואה בגיל צעיר?".

השיב מרן שליט"א: "כשר וישר".

שאלתי את מרן שליט"א על אשה שאינה שומרת מצוות, ששמה הוא 'קָסָם', ורב אחד הורה לה להחליף את שמה. האשה שאלה האם אכן עליה להחליף את שמה. רבינו השיב בבת צחוק מלבבת: "הרי אפילו בני נח מצווים על הכישוף..."

כמה פעמים ביקשנו לשאול את מרן שליט"א האם יש בעיה לקרוא לבת בשם רחל, מחשש לכך שרחל אמנו נפטרה צעירה. מרן שליט"א אמר שאין זה נכון וביטל בעוז את הטענה הזאת. פעם אחת שאלתי על בת בשם רחל, שחוששים שהוא שם של דין, ובפרט שנולדה בהושענא רבא, שהוא יום דין. מרן שליט"א הורה בנחרצות: "לא צריך להחליף את השם רחל".

לפני שנתיים שאלתי את מרן שליט"א על אברך שנולד לו בן בשעה טובה ויש לו כבר בן בשם אהרון והוא רוצה לקרוא לתינוק ע"ש מרן רבינו הגאון רבי אהרן יהודה לייב שטיינמן זצוק"ל, ושואל האם יש ענין לקרוא לתינוק בשם יהודה לייב, או שכיון שזה רק חלק משמו של מרן הגרא"ל - אין ענין.

מרן שליט"א ענה: יש ענין.

על השם "קרן" אמר לי מרן שליט"א שגם איוב קרא לבתו בשם קרן (איוב מב, יד: 'וַיִּקְרָא שֵׁם הָאֵחָת יְמִימָה וְשֵׁם הַשְּׁנִייתָ קְצִיעָה וְשֵׁם הַשְּׁלִישִׁית קָרְן הַפּוֹךְ') והספרדים קוראים בשם זה, למרות שהם חוצים את שמה של בת איוב, שנקראה בשם "קרן הפוך". על השם "מוריה" אמר לי מרן שליט"א שהוא שם של הר, ולא של בני אדם... ועל שם "דליה" אמר לי רבינו שליט"א שלא שמענו על שם כזה, ואם השם נהוג אצל הספרדים, אזי ניתן לקרות בשם זה.

לפני כ-15 שנה אמר לי מרן שליט"א על השם "פסח" ש"על שמות לא מקשים קושיות... כנראה אחד נולד בפסח וקראו לו על שם חג הפסח"... והוסיף שהיו גדולי תורה שנקראו כך, כמו רבי פסח פינפער ורבי פסח פרוסקין.

אמרתי אז למרן שליט"א שהשם 'פסח' נזכר בתוספות רבי עקיבא איגר על המשניות, בפאה (פ"ח משנה ט'), שכתב: "וזכרני שבקהילת ליסא סמכו על זה הבד"צ בגט". ובשורת דברי חיים ובספר 'יד אליעזר' בענייני שמות גיטין גם מביאים שם זה. - טוב שם מְשָׁמֵן טוב.

להתחיל את היום ברגל ימין
חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:
dirshu@dirshu.co.il

הפורתח בכל יום..
המייל היומי של 'דרשו'.

מי היה ה'מתחסן' הראשון בהיסטוריה? והיכן רמוז בתורה מהו החיסון הטוב ביותר בגשמיות וברוחניות?

"להרעיב את האויב" - הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א על עבודת ימי השובבי"ם

יכול החבר להתאפק וישאלו מה יום מיומיים, האם אינך חש בטוב חלילה?

השיב הלה בקוצר אמרים: "אני בדיאטה". וכבר לא היה צריך להוסיף ביאור... ולזאת נדמים ימי השובבי"ם, שצריך להחליט לעצמו בתקיפות: 'אני בדיאטה', ועי"ז יקנה את הכח לשלוט בעצמו ושוב לא ירוץ אחר כל תאוה.

דבר בעיתו מה טוב, כשכל העולם כולו רועש וגועש סביב ה'חיסונים': כתוב בפרשת ויגש "ולא יכול יוסף להתאפק", ובתרגום: "וְלֹא יָכִיל יוֹסֵף לְאַתְחַסְנָא". ורמז גדול יש כאן: ה'התאפקות' - היא היא ה'חיסון' הטוב ביותר בגשמיות וברוחניות, וכשם ש'חיסון' אמור למנוע את הבריאה מלחלות, כך גם ה'התאפקות' - כל חד וחד בדיליה - מונעת את ה'מחלות' הרוחניות.

ואכן, מי היה ה'מתחסן' הראשון - אשר לית מאן דפליג שממנו יראו וכן יעשו? הלוא הוא מלך מצרים, יוסף הצדיק... וכדכתיב (שם מג לא) "ויתאפק", ותירגם אונקלוס: וְאַתְחַסֵּין. וכך כתב הרמב"ן (פר' ויגש שם) וז"ל: "אונקלוס תרגם לאתחסנא - להתחזק, וכן 'ואתאפק ואעלה העולה' (שמואל א' י ג יב), וכן כל לשון התאפקות בכל מקום, 'חזוק'". הא למדת ענין נוסף של 'חיסון', והוא ההתחזקות' (והן הן 'שתי המנות' הנדרשות לחיסון והגנה מושלמת: א. התאפקות. ב. התחזקות).

(באר הפרשה)

אמרו קמאי, שעבודת ימי השובבי"ם היא כדוגמת אנשי הצבא היוצאים למלחמה, שראשית דבר ישימו מצור על העיר - למנוע מהם מים ומזון, עד אשר ייאלצו בני העיר להיכנע. כך היא העבודה בימים אלו, למנוע מן היצר 'מים ומזון' עד אשר ייכנע ויתבטל כוחו לגמרי.

אחד מחסידי הרה"ק מקאברין זי"ע התאונן לפניו: רבי, הנני שקוע מאד בחטאי, וה'בלאטע' (הבוץ) גדול מאד. ענה לו הרה"ק: אף הבוץ הגדול ביותר - אם אין מוסיפין לו מים הרי הוא מתייבש לגמרי. אף אתה, עזוב את דרכיך, וממילא יתייבש כל הבלאטע (הבוץ)...

היה אומר הרה"ק הנתיבות שלום זי"ע בשם אביו הרה"ח ר' משה אברהם ברזובסקי זצ"ל הי"ד, שכל אדם נולד עם 'דבר אחר' בקרבו, והוא גדל עמו כשמספק צרכיו. וזאת היא העבודה, למנוע ממנו מאכל עד שימות...

משל למה הדבר דומה, לאחד שהיה ידוע ב'עבודת האכילה'... ובכל עת שנזדמן דבר מאכל לידו לא נח ולא שקט ממש 'עודו בכפו יבלענה'... ויהי היום והיסב עם חברו ב'סעודת מצווה', והבחין אותו ידיד כי רעהו אינו אוכל מהמנה הראשונה (פארשפיז) כי אם מקצת שבמקצת. התפלא לעצמו מה אירע לידידי ומדוע שינה ממנהגו לקיים מצות אכילה בהידור רב. תמיהתו גברה שבעתיים בעת שהביאו את הבשר ושוב לא אכל אלא רק 'נגיעה בעלמא', ולבסוף כשהביאו את הלפתן (קומפוט) לא נגע בו במאומה. לא

מה מברכים על בוטנים אמריקאיים?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

מזונות על הצפוי וגם אדמה על הבוטן? תשובה: עיקר הדין לברך מזונות, כיון שהבצק יש לו חשיבות וטעם טוב בעצמו, והכלל שכשיש תערובת שיש בה מיני דגן,

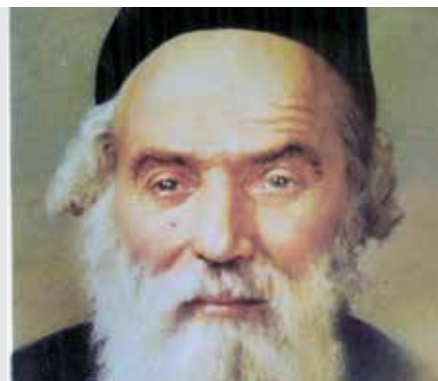
שאלה: כיצד מברכים על בוטנים אמריקאים שמצופים בצפוי בצק עם סוכר, האם מברכים מזונות על הצפוי ופוטרים את הבוטן, או שמא עיקרו אדמה והצפוי בטל אל העיקר, או שמא יברכו גם

ולענין ברכה אחרונה אין לברך על המחיה אלא אם היה כזית מן הדגן לחוד, אבל אם אכל כזית יחד עם הבוטנים יברך בורא נפשות והדגן מצטרף להשלים לבורא נפשות כמבואר במשנ"ב ס"י ר"י.

הדגן הוא עיקר לכן יברך מזונות, אך כיון שיש פוסקים שסוברים שהבוטן אינו טפל לצפוי, יש לכוון בפירוש שברכת המזונות תפטור גם את הבוטן, כדין כל מאכל שאם ברך עליו מזונות יצא בדיעבד,

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

הכללים שבעזרתם יכול האדם להישמר מאיסור לשון הרע

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

במקרים אלו גם לא צריך את שאר תנאי ההיתר - לכוון לתועלת וכו'. ואפילו לא ראה בעצמו רק שמע מאחרים, עליו לגלות, אך צריך לומר זאת בלשון 'שמעת'.

בסיום הספר כותב ה'חפץ חיים' כי היה בדעתו לצייר עוד דוגמאות, אך נמנע מכך מפאת יוקר הדפוס וטרדות הזמן. ומכל מקום, הכלל הוא שעל האדם לשים עיניו ולבו על דרכיו, ובפרט על מוצא פיו, שלא להתערב בעניינים של בין אדם לחברו אם לא שייך מתחילה את הענין בבירור לאמתו, ולכוון לתועלת ולא משנאה, ולראות את הנולד מדיבורו שלא יצא מגדר הדין ח"ו - ואז ה' יהיה בכסלו שלא ילכד בפח היצר.

היום נלמד הסעיף האחרון בספר 'חפץ חיים', ובכך מסתיים המחזור השלישי של לימוד ה'חפץ חיים' בשנה זו.

גם סעיף זה כקודמיו עוסק בענין שידוכים, מה מותר לגלות ומתי. כותב ה'חפץ חיים': כאשר אדם יודע כי אחד הצדדים סובל ממחלה פנימית שאינה ידועה לכל, עליו לגלות זאת לצד השני. אולם אם אינו יודע הדבר מעצמו רק שמע מאחרים, עליו לגלות זאת בלשון 'שמעת'; וגם זאת, רק אם ברור לו שהלה לא יהיה פזיז ויחליט לבטל את השידוך מבלי בירור יסודי וחקירה אחר אמיתות השמועה.

אופן נוסף שבו מותר לגלות פגם בשידוכים הוא, אם מכיר את החתן שיש בו אפיקורסות, או את בית המחותר שהוא בית פריצות.

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

מדוע סירב הרה"צ רבי שמואל שפירא זצ"ל שיקימו אותו לאחר שנפל ממיטתו?

פסחים דף נג

מה ראו חנניה מישאל ועזריה וכו' נשאו קל וחומר בעצמן מצפרדעים

בה: יש בשפת הים מין אחד שאין פרנסתו כי אם מן המים ובשעה שהוא רעב נוטלני ואוכלני, זו היא המצוה, לקיים מה שנאמר 'אם רעב שונאך האכילהו לחם, ואם צמא השקהו מים, כי גחלים אתה חותה על ראשו, וה' ישלם לך' (משלי כה כב), אל תקרי 'ישלם לך' אלא 'ישלימו לך'. ע"כ.

כלומר מעלתה של הצפרדע בכך שיש בה תכונה מיוחדת בשונה משאר בעלי החיים, שכל בעלי החיים כאשר באים לטרוף אותם בורחים ומנסים להציל את חייהם, שונה הדבר אצל הצפרדע, שהולכת ומזמינה עצמה עבור אותו בעל חיים רעב, כדי שיאכלנה. נמצא, כי תכונת היהודים שמסכימים למסור את נפשם על קידוש ה', באה להם מהצפרדע. (נחלת שדה)

הגאון הצדיק רבי שמואל שפירא זצוק"ל היה מצדיקי ירושלים. הוא התגורר ברח' חנן והיה שכנו של מרן פוסק הדור הרב אלישיב זצוק"ל, דלת ליד דלת. נכדיו מספרים עליו סיפור נורא ומסמר שיער, סיפור שזכור להם היטב וחקוק בעצמותיהם. בסוף ימיו כשמחלת הפרקינסון שברה את גופו לא עלינו, ומנעה ממנו שליטה מלאה על תנועותיו, נפל פעם רבי שמואל באישון לילה מהמיטה. רעייתו שהתעוררה לקול הנפילה התחלחלה והתחילה לצעוק לעזרה, כדי שאחד השכנים יבוא להקים את רבי שמואל ולהחזיר אותו למיטה.

רבי שמואל שוכב מתפתל מיסורים, ולוחש לה מהרצפה מתוך עב הענן של הפרקינסון שמעוות את הרמ"ח איברים: "אנא! פרידא! רחמנות!... אל נא תצעקי, שכננו הנכבד הרב אלישיב עוסק כעת בתורה. עלולה את חלילה וחס להפריע לו מן הלימוד...". "ומה עלינו לעשות? - תהתה הרבנית - הרי אין בכוחי הדל להקים אותך מהרצפה. אז מה, תשכב ככה על הרצפה עד הבוקר?". "נמתין" - אומר לה רבי שמואל בניחותא מהרצפה - "נמתין לאור הבוקר, שמעון הנכד יגיע, והוא יעזור לי לקום, אסור להפריע להרב אלישיב מהלימוד". כששמעה זאת רעייתו נחרדה חרדת אמת: "אבל שמעון אמור להגיע רק לפני שחרית... עוד חמש שעות תמימות, האם תשכב כך מתפתל ביסורים חמש שעות?". ורבי שמואל עונה לה בניחותא: "5 שעות אשכב על הרצפה, והרב אלישיב יעסוק בתורה".

המלבי"ם בספרו ארצות החיים (הלכות השכמת הבוקר) מקשה, כיצד ניתן ללמוד מסירות נפש מהצפרדעים, כאשר הצפרדעים אינם מצווים על "וחי בהם"? ומבאר המלבי"ם, שהאדם נקרא "עולם קטן" משום שטמונים בו כל כוחות הבריאה, כמו שמצינו על הפסוק 'ויאמר אלוקים נעשה אדם' (בראשית א כו), רש"י פירש, 'נעשה' לשון רבים שנתיעץ עם המלאכים כדי שלא יקנאו.

אולם הגר"א באדרת אליהו מפרש וז"ל: מפני שהאדם נברא אחרון לכל הנבראים, לכן אמר הקב"ה אל כל הנבראים, שיתנו חלק מתכונותם בגוף האדם, כי הגבורה מיוחס אל הארי והמהירות אל הצבי והקלות אל הנשר והערמימות אל השועל וכו'. ע"כ.

וזהו שאומר התנא באבות: "יהודה בן תימא הוי עז כנמר וקל כנשר ורץ כצבי וגבור כארי", וכי איך אפשר לתבוע מן האדם שיהא לו כוחות אלו? וכן איך אמר שלמה "לך אל הנמלה עצל ראה דרכיה וחכם" הרי אלו תכונות שלהם ומה יעשה אדם שאין לו תכונות אלו?

אלא שכל התכונות הנמצאות בשאר הברואים ישנם באדם, שכל הנבראים נתנו לו ביצירתו את תכונותיהם, והתביעה ממנו שייבאם לידי גילוי וינצלם. וזהו סוף דבריו של רבי יהודה בן תימא "לעשות רצון אביך שבשמים" שינצלם לצד הטוב והראוי.

והנה, טבע בעלי חיים, שהם נלחמים על חייהם ואינן רוצים למות, כמו אצל האדם שיעשה הכל כדי להציל את חייו. אולם אצל יהודי קיים מצב שיעדיף את המות על פני החיים. כאשר עומד הוא בפני מצות קידוש ה', הרי שהוא יסכים למות ולקיים מצות קידוש ה'. ומהיכן לקח היהודי תכונה זו?

בילקוט שמעוני בסוף תהילים על מזמור ק"נ מובא, וזה לשונו: אמרו על דוד המלך בשעה שסיים ספר תהלים זחה דעתו עליו, אמר לפניו: רבונו של עולם, כלום יש דבר בעולם שאמר שירה כמותי? נזדמנה לו צפרדע אחת אמרה לו: אל תזוח דעתך עליך, שאני אומרת שירה יותר ממך, ועל כל שירה ושירה שאני אומרת אני ממשלת עליה שלשת אלפים משל שנאמר 'וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירו חמשה ואלף' (מלכים א' ה יב). ולא עוד אלא שאני עוסקת במצוה גדולה. וזו היא המצוה שאני עוסקת

על איזה קרוב חייבים להתאבל מדאורייתא?

הקבורה, כשלא נקבר ביום המיתה - לכל הדעות אינה אלא מדרבנן. וכמו כן, האבילות על אחד מקרובים אלו: אח ואחות מן האם, אחות מן האב נשואה, ובעל - לכל הדעות היא מדרבנן, אף כשנקבר ביום המיתה.

[שו"ע תקמח, ג, משנ"ב י, יב ריד; ביאורים ומוספים דרשו, 10-11]

האבילות ביום הקבורה של אחד משבעה קרובים אלו: אב, אם, בן, בת, אח מן האב, אחות מן האב שאינה נשואה, ואשה - כשנקבר ביום המיתה - יש מן הראשונים שסוברים שחיובה מדאורייתא, וכך פסק בשולחן ערוך; ויש מן הראשונים שסוברים שמדאורייתא אין חובת אבילות כלל, וכך פסק הרמ"א. והאבילות בששת ימי ה'שבעה' הבאים, ואף האבילות ביום

באיזה מקרה חלים דיני אבילות במשך חמשה עשר יום לאחר הקבורה?

ולכן, לדוגמה, אסור לרחוץ את כל הגוף אפילו במים קרים, וכן אסור לרחוץ אפילו חלק מהגוף במים חמים או פושרים; אבל מותר לרחוץ לכבוד שביעי של פסת, שמיני עצרת, ושבת חול המועד. ונחלקו הפוסקים בנוגע לאיסור לימוד התורה לאָבֵל, אם הוא מדיני האבילות שבצינעה.

[שו"ע תקמח, ד, ומשנ"ב טז; ביאורים ומוספים דרשו, 17-18]

כפי שלמדנו, את שבעת ימי האבילות על מי שמת בחול המועד, מתחילים למנות רק לאחר החג. דין זה, אינו אלא בנוגע לדיני האבילות שבפרהסיא, אבל דיני האבילות שבצינעה חלים אף בחול המועד, ואף ביום טוב; ואף לאחר שעברו שבעה ימים מהקבורה, וכגון שנקבר ביום השני של סוכות, ויום שמחת תורה בחוץ לארץ היום השמיני לקבורה.

האם מותר ל'אונן' לאכול ללא ברכה?

וטעמה של האנינות הוא - כדי שהקרובים יהיו פנויים להתעסק בקבורה, ולכן חלים דיניה גם בחול המועד, ובאופנים מסוימים אף בשבת וביום טוב. ומאידך, האנינות חלה אף על קרוב שאינו עוסק בעניני הקבורה, מפני כבוד המת, שלא יאמרו הבריות שאינו מצַר על מיתתו.

[שו"ע תקמח, ה, ומשנ"ב יז; ביאורים ומוספים דרשו, 22-23; וראה שו"ע יו"ד שעה, ב]

דיני אבילות, חלים על קרובי המת רק לאחר הקבורה; ואילו בין המיתה לקבורה, חלים על הקרובים דיני 'אנינות'. ועיקרי דינים אלו: אינם אוכלים בשר ואינם שותים יין, ופטורים ממצוות עשה, (וראה במקורות), אבל חייבים בכל מצוות לא תעשה. ואינם מברכים ברכות הנהנין לפני אכילתם ושתייתם.

* מי שאחד מקרוביו נקבר בחול המועד - אין האבילות חלה עליו עד לאחר החג, למעט דברים שבצינעה. ומנין שבעת ימי האבילות מתחיל ב'אסרו חג'.

* מנהגי האבילות של ימי ה'שלושים' נוהגים אף בחול המועד, ומנין השלושים של מי שנקבר בחול המועד, מתחיל מיום הקבורה.

* מנהג ישראל משנים קדמוניות, לתלוש עשבים ביציאה מבית הקברות לאחר קבורת המת. ואסור לעשות כן בחול המועד.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר ליהנות ב'יום טוב שני' שחל ביום שני ממלאכה שעשה הגוי בשבת שלפניו?

- לאחר יום טוב שני - זמן המספיק לעשיית המלאכה אילו היה זה יום חול.
וכן להיפך, אם חלו יום טוב ראשון ושני בימי ראשון ושני, מותר ליהנות ביום טוב שני ממלאכה שעשה הגוי בשבת עבור ישראל, לאחר חלוף כדי שיעשה.

[שו"ע תקטו, ד, ומשנ"ב מ; וראה שו"ע שם, ומשנ"ב לט רמב']

כפי שלמדנו, לדעת הרמ"א, אסור ליהנות ביום טוב שני ממלאכה שעשה גוי ביום טוב ראשון עבור ישראל, עד שיחלוף לאחר יום טוב שני זמן המספיק לעשיית המלאכה, המכונה 'כדי שיעשה'.
אולם, כשיום טוב שני הוא ערב שבת, מותר ליהנות בשבת מהמלאכה שעשה הגוי ביום טוב ראשון, לאחר שיחלוף בשבת

הלוח היומי

כ"ט בטבת | רבי יצחק ב"ר זאב דיבה כדורי זצ"ל, זקן המקובלים

ביום זה בשנת שע"ו, שבו המגורשים מוורמייזא לבתיהם, יום זה נקבע לתענית צבור בוורמייזא.
יום זה נקרא "פורים בורגיל" בטרפולי, לזכר הנס שאירע בו בשנת תקנ"ה, כאשר השליט עלי בורג'ול וצבאו נסוגו מהעיר ובכך ניצלה טריפולי מחורבן ושמד.

יארצייט:

- תקל"ב: רבי יהושע העשל ב"ר אהרון לבוב זצ"ל, אב"ד שוואבאך.
- תקמ"א: רבי ישראל חריף ב"ר שלמה זצ"ל, בעל עטרת תפארת ישראל, מסאטינוב.
- תקצ"ב: רבי נח שמואל ב"ר יהודה לייב ליפשיץ זצ"ל, אב"ד טורבין ובעזין, בעל דברי שמואל ועוד.
- תר"ן: רבי נתן מרכוס ב"ר מרדכי הכהן אדלר זצ"ל, רבה הראשי של אנגליה, בעל נתינה לגר, אהבת יונתן ועוד.
- תרנ"ח: רבי משה יהושע יהודה לייב ב"ר בנימין דיסקין זצ"ל, בעל שו"ת מהרי"ל דיסקין.
- תרס"ט: רבי מנחם נחום יוסף בנציון ב"ר מרדכי טברסקי זצ"ל, האדמו"ר מקוריסטשוב.
- עת"ד: רבי ירחמיאל ישראל יצחק ב"ר יחיאל דאנציגר זצ"ל, האדמו"ר מאלכסנדר, בעל ישמח ישראל.
- תרע"ט: רבי משה ב"ר ראובן אסרוסי זצ"ל, הרמ"א מטרפולי, בעל וישב משה.
- תשכ"ב: רבי אריה לייב ב"ר משה מאלין זצ"ל, ר"י בית התלמוד-ניו יורק, בעל חידושי רבי אריה לייב ועוד.
- תשל"ה: רבי שלמה זלמן ב"ר מנחם יעקב זלניק זצ"ל, ר"י עץ חיים, בעל זרע אברהם, זרעה של רחל.
- תשמ"ט: רבי מאיר ב"ר בן ציון הלוי חדש זצ"ל, משגיח ישיבות חברון, עטרת ישראל ואור אלחנן.
- תשנ"ז: רבי אשר אנשל ב"ר שמואל דוד קרויז זצ"ל, האדמו"ר מראצפערט.
- תשס"ז: רבי יצחק ב"ר זאב דיבה כדורי זצ"ל, זקן המקובלים.

התחזקות יומית

שיר לחיזוק האמונה
(במנגינת המלוכה והממשלה)

כל מה שקורה
זה רצון הבורא
הכל בשבילי
הכל לטובתי

אין רע מאיתו יתברך
הכל מאיתו הכל מושגח

נשתדל בכל דבר שקורה עמנו, ואף בעת נסיונות וקשיים, להשיב אל לבנו
שהכל מאת השי"ת והכל כדי להיטיב עמנו, שאין רע יוצא מהשי"ת.

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il